

KÖMÜR ARAMA

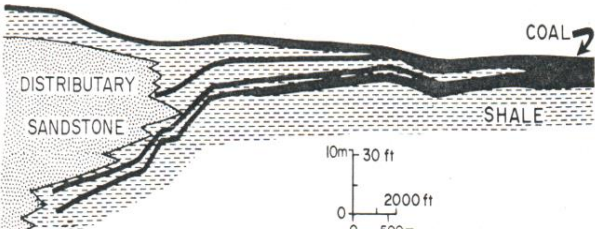

Kömür oluşumu, *limnik* ve *paralik* havzalarda olabilir.

Paralik yataklarının sahile yakınlığı az ve denize bağılılığı vardır. İrili ufaklı teknelerden oluşur. Kapsadıkları kömür damarlarının düzensiz, yer yer kesintili ve mercek şeklindedir.

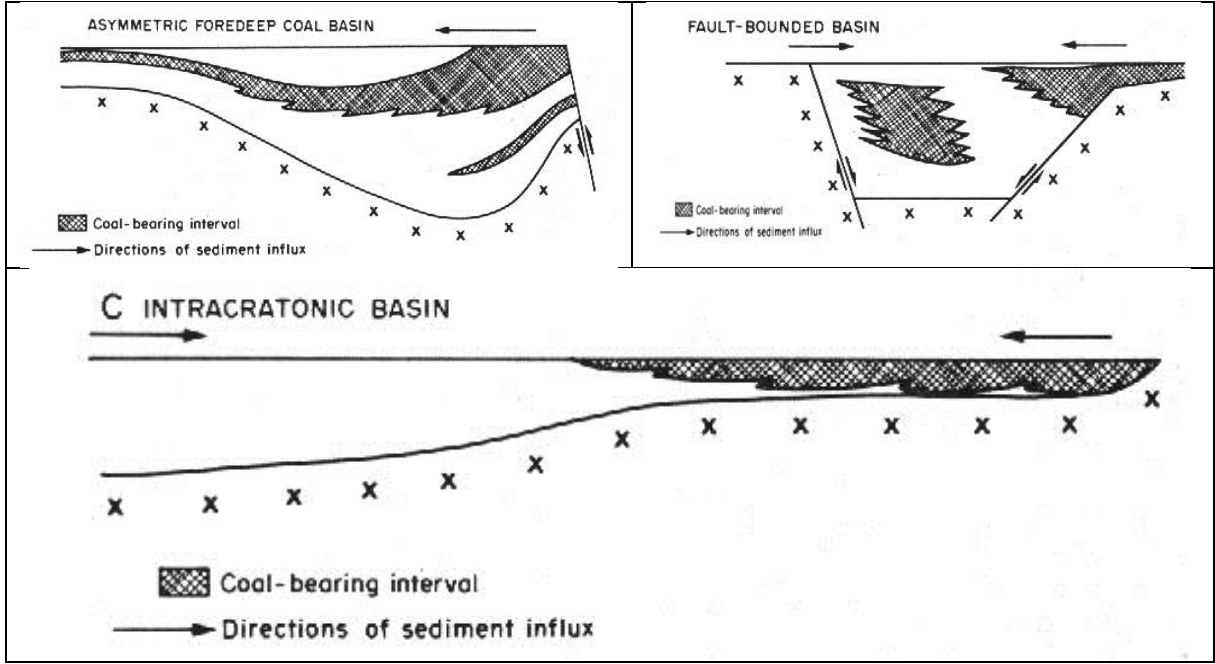
Limnik yatakları ise kıta içindeki kuvvetle oluşurlar. Büyük teknelerde oluşan kömürün kalınlığı fazladır. Birçok havzada kömür havzanının ortasında oluşur. Bu tip yataklara santral tip yataklar adı verilir. Havzanın kenarında çökelmiş yataklar ise sıra dışı tipe girer.

- Arama yapılacak alanın ruhsat durumunu yürürlükteki maden yasasına göre kontrol edilmelidir.
- Sahada önce yapılmış jeolojik, jeofizik, sondaj ve yayınlar incelenmelidir
- Sahaya ait hava ve uydu verileri derlenmelidir
- Arama için Maden Dairesinden ruhsat alınmalıdır.
- Mevcut jeoloji haritaları yeterli değilse yeniden yapılması veya revize edilmesi
- Kömür mostralarında yarma açılarak örnekleme (nokta, oluk, sütun örnekleri) yapılarak analizlerinin yapılması (su, kül, kalori, %R0 vb)
- İnceleme alanındaki birimlerin stratigrafik özellikleri ve ortam değerlendirmesi yapılmalıdır
- Eldeki stratigrafik-sedimentolojik, yapısal jeoloji ve sondaj verileri kullanılarak havza modellenmesi yapılması

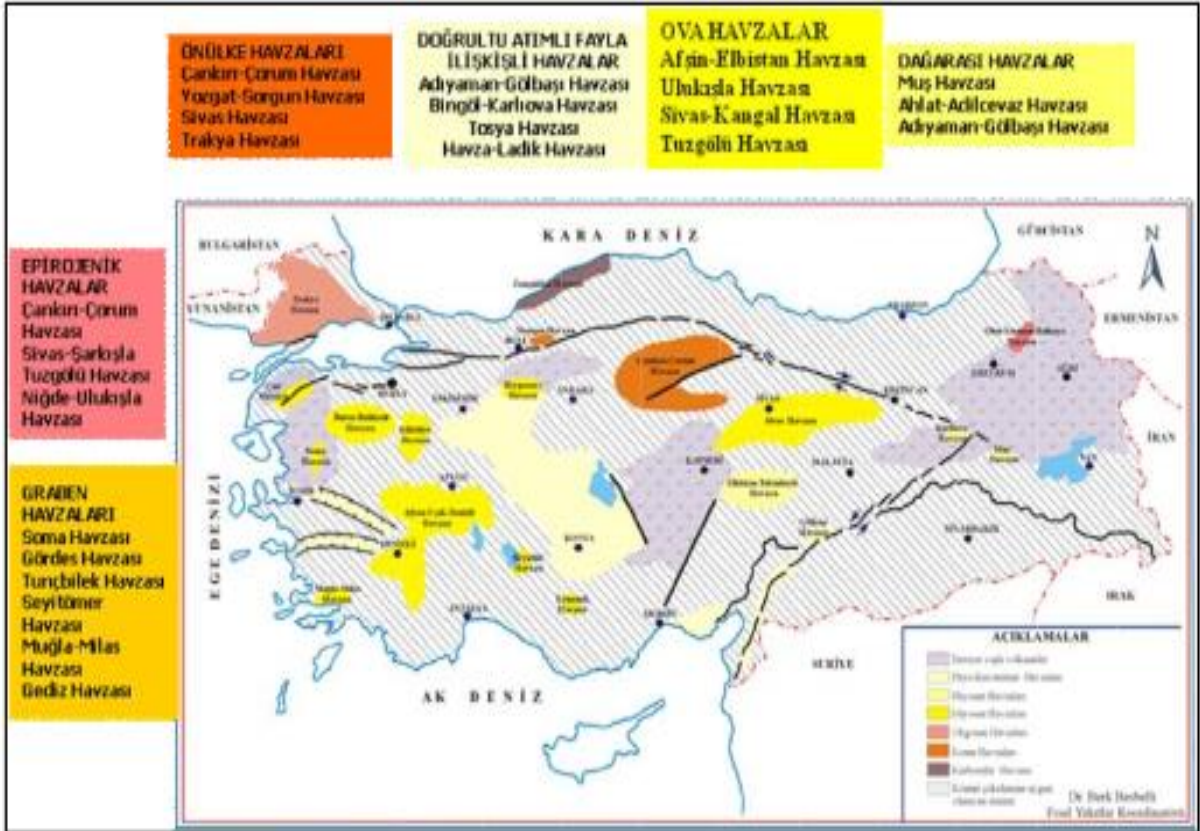
Kömür-tektonik ilişkisi araştırılmalı ve bölgede incelenmeli

Damar çatallanması, basendeki sübsidansın bir sonucudur.	Kömür damarları oluşumları esnasında basenin tabanındaki ani çökmeler nedeniyle killerle ara tabakalaşır (parmaklanma ve çatallanma).
	Bölgede kil çalıştıran bir işletme var mı, yok mu belirlenmeli
Kömür depolanması post - orojenez safhada graben ve geniş çukur gibi boşlukların dolması ile oluşmuş olabilir.	

Tektono-sedimanter basen modelleri bilinmeli!

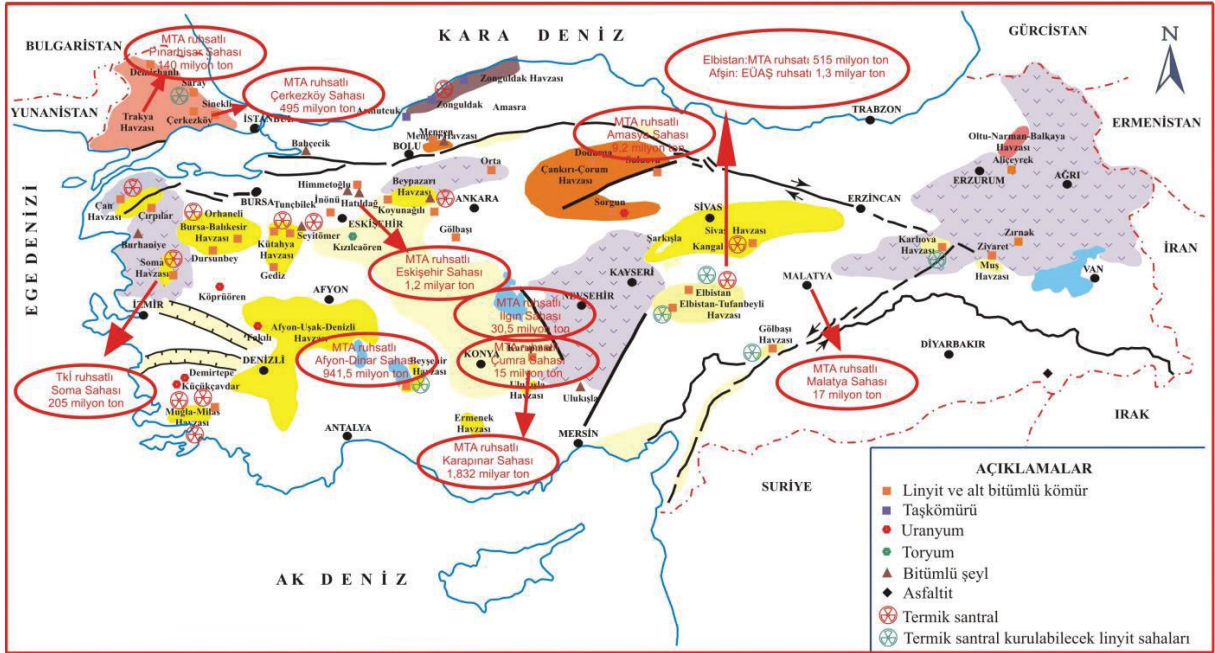

TÜRKİYE LİNYİT – TAŞKÖMÜRÜ HAVZALARI VE HAVZA TİPLERİ

TÜRKİYE LİNYİT – TAŞKÖMÜRÜ HAVZALARI VE REZERVLER

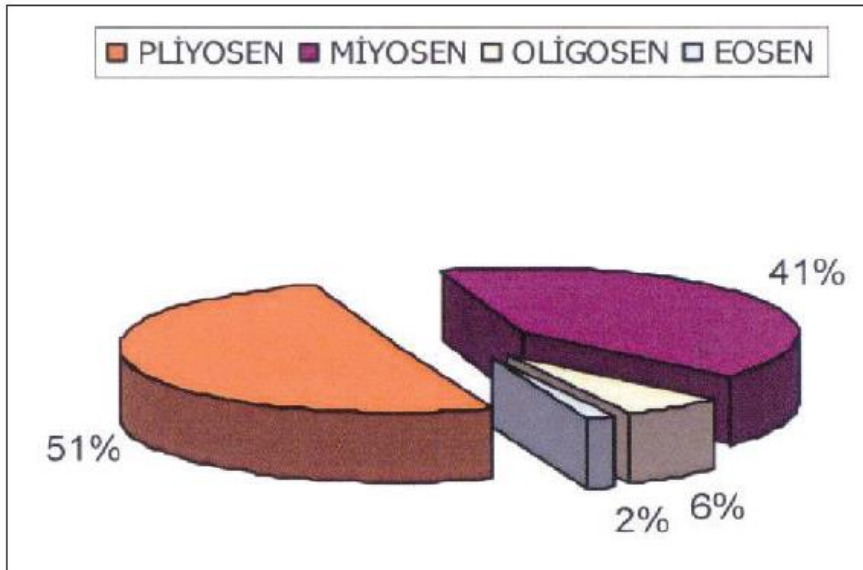
BİLİNEN LİNYİT REZERVİ (2005 Yılı): 8.3 Milyar Ton
YENİ SAHALAR VE EK REZERVLER (2005 Yılı Sonrası): 6.79 Milyar Ton

Kömürleşmenin bekleneceği yaş konakları belirlenir

- jeolojik devirlere bakıldığında,
- çoğunlukla Birinci Jeolojik Zaman'ın (Paleozoik) Karbonifer devrinde ve
- Üçüncü Jeolojik Zaman'da (Tersiyer) oluştuğu görülmektedir.

TÜRKİYE LİNYİT YATAKLARININ JEOLJİK YAŞLARI

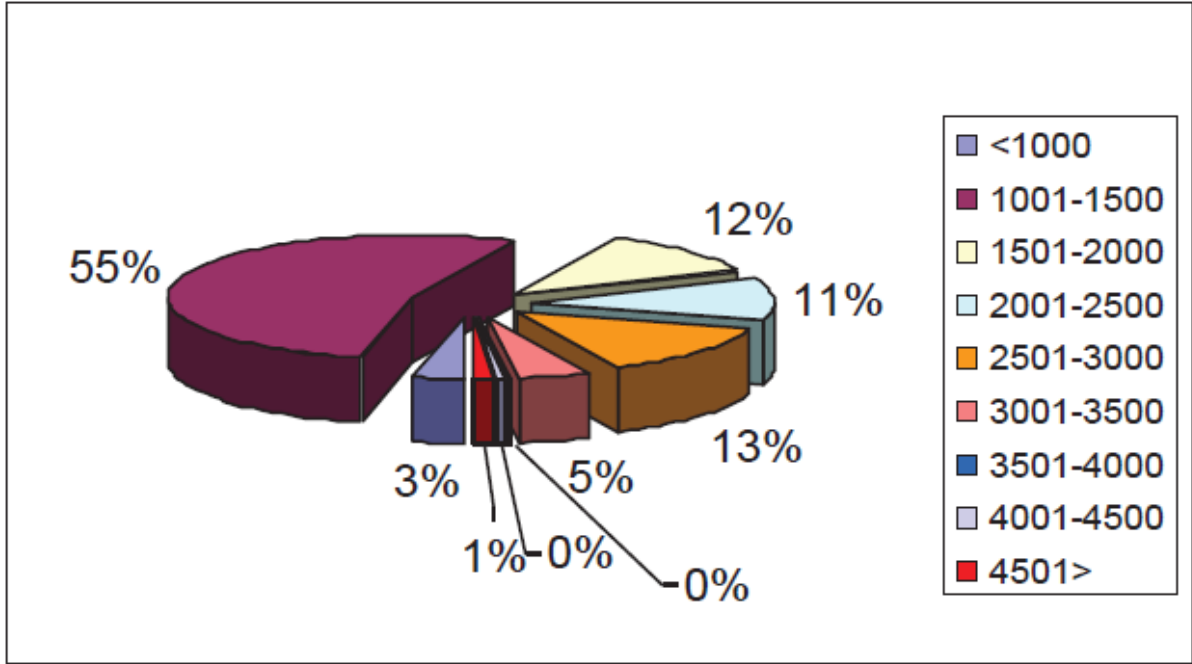

Ülkemiz linyit kömürlerinin oluşum yaşlara göre dağılımı

Bu yataklar haricinde aşağıdaki Linyit yatakları Mesozoyik yaşlıdır

- Gümüřhane-Kelkit-Alansa: Jura
- Bursa-M. Kemal Pařa-Omaç
- Bursa-M. Kemal Pařa-Dođanalan –Jura
- Adana-Kozan-Gedikli: Jura (Liyas)
- Bursa-Yeniřehir-Yarhisar: Kretase

LİNYİT KÖMÜRLERİNİN KALORİFİK DEĞERİ

Kömürlerimizin kalorifik değerlerine göre dağılımı

Uzaktan Algılama Çalışmaları

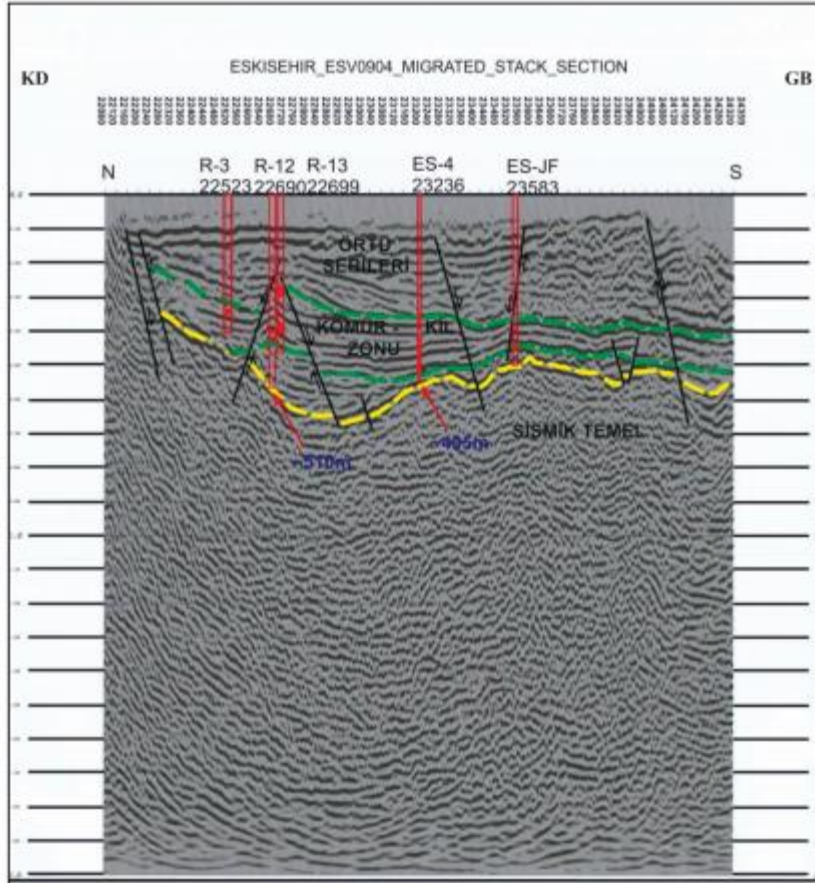
Çok spektrumlu (multispectral) ve yüksek çözümleme gücüne sahip uzay görüntülerini sağlayan Amerikan TM (Landsat Thematic Mapper) ve Fransız SPOT (Systeme Probatoire pour l'Observation de la Terre) uydularının 1980'lerde ve Japon JERS - 1 uydusunun 1990' larda faaliyete geçmesi uzaktan algılamada büyük ilerlemelere yol açtı. Landsat TM görüntülerinde çözümleme gücü 30 m, 3 spektral bandlı SPOT görüntülerinde 20 m, pankromatik SPOT görüntülerinde 10 m ve 8 spektral bandlı JERS - 1 görüntülerinde ise 18 m'dir. Çok değişik dalga boyunda (SPOT: 3, JERS - 1: 8) derlenmiş veriler içeren (bunlar yapay renklendirilmiş fotoğraflar halinde sunulmaktadır. Uzay görüntüleri üzerinde - veriler sayısal (digital) formatta olduklarından - ilgi duyulan özellikleri belirginleştirmek için bilgisayar işlemleri uygulanabilmektedir. Böylece litoloji, alterasyon, bölgesel jeolojik yapılar, ayırtman (belli tür maden sahalarına özel) bitki örtüsü vb gibi özelliklerin tanınması, çoğu kere arazi gözlemlerine göre daha kolaylaşmış olmaktadır. Bu sayede uzay görüntülerinden yukarda değinilen bölgesel jeolojik haritalama yansıra, bölgesel ön aramalarda (regional reconnaissance) da gittikçe artan biçimde yararlanılmaktadır.

Jeofizik Yöntemler

Son 20 - 25 yılda, özellikle algılayıcılar ile veri kayıt ve işleme alanlarında büyük ilerlemeler gerçekleşmiştir.

Örneğin SIP ve TEM geleneksel İP ve EM tekniklerinin etkin olamadığı iletken bir örtüye sahip yatakların algılanabilmesi için geliştirilmiştir.

Sismik yöntemler genellikle çökel katmanlar arasında olup katmalara paralel yataklanmış madenlerinin; örneğin kömür, aranmasında uygulanmaktadır.

Sondaj Çalışmaları

Bir yörede jeoloji ve jeofizik araştırmalar sonucu elde edilen verilere göre kömür olduğuna karar verilen alanlarda belirli bir program dahilinde sondaj çalışmaları yapılır. kömür armalarında sondajlı çalışma yapılıyorsa sondajlarla ilgili olarak bir plan hazırlanır. Bu plan aşama aşama hangi sondajların mevcut jeoloji haritasına göre yapılacağını belirtir. Sondajlar bu programa göre:

Arama

İstikşaf (geliştirme)

Rezerv

olarak gruplandırılır.